

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Nazwa przedmiotu: Dydaktyka kształcenia słuchu w szkole muzycznej II stopnia		
Jednostka prowadząca przedmiot: Studium Pedagogiczne		
Kierunek: 1. kompozycja i teoria muzyki 2. dyrygentura		Zakres: 1. kompozycja, teoria muzyki 2. –
Forma i poziom studiów: stacjonarne I i II st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki
Forma zajęć: grupowe	Rodzaj zajęć: Wykład i ćwiczenia z warsztatami tworzenia materiałów dydaktycznych, dyskusja; zastosowanie metod Problem Based Learning oraz Cased Teaching. Zajęcia mogą zostać zrealizowane w warsztatowych blokach kilkugodzinnych zastępujących spotkania cotygodniowe.	Język przedmiotu: polski
Koordynator przedmiotu: dr hab. Tomasz Kienik, prof. AMKL - Kierownik Studium Pedagogicznego		
Prowadzący przedmiot: dr hab. Michał Moc		
CELE PRZEDMIOTU		
• nabycie i rozwój szczegółowej wiedzy i umiejętności niezbędnych do pełnienia roli nauczyciela i pracy w szkolnictwie muzycznym • Przygotowanie studentów do pracy pedagogicznej w zakresie prowadzenia przedmiotu kształcenie słuchu w szkołach muzycznych II stopnia • Zapoznanie studentów z podstawową literaturą, w tym metodyczną, traktującą o zagadnieniach kształcenia słuchu • Przygotowanie do właściwego korzystania z dostępnych zbiorów zadań oraz różnorodnych pomocniczych materiałów dydaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem multimediiów i sieci Internet • Nabycie umiejętności tworzenia autorskich pomocy dydaktycznych – spełniających kryteria merytoryczne, jakościowe i estetyczne niezbędne do ich stosowania w procesie nauczania • Zapoznanie z założeniami i tendencjami w ewolucji podstaw programowych i programów nauczania • Przygotowanie do oceniania pracy ucznia, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki oceniania podczas zajęć grupowych i w kontekście psychologicznych pułapek oceniania		

WYMAGANIA WSTĘPNE

Zgodne z ogólnymi zasadami rekrutacji do udziału w kształceniu pedagogicznym prowadzonym w ramach Studium Pedagogicznego Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.

TREŚCI PROGRAMOWE

- podstawy prawne i założenia praktyczne w realizacji przedmiotu
- przedmioty solfeżowe w specyfice polskiej tradycji kształcenia słuchu – na tle trendów europejskich i światowych
- rozkład i dobór materiału a praktyka wykonawcza i rzeczywiste potrzeby w posługiwaniu się słuchem muzycznym przez wykształconych instrumentalistów
- nowe środki dydaktyczne: arkusze jednego dzieła, aplikacje komputerowe, *e-learning*
- przegląd podręczników (polskich i zagranicznych) do kształcenia słuchu
- literatura muzyczna XX w. na zajęciach kształcenia słuchu
- psychologiczne pułapki oceniania w kontekście szczególnej aktywności nauczyciela podczas realizacji zajęć grupowych
- konsultacje materiałów przygotowywanych do zaliczenia

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Wiedza: absolwent zna i rozumie

D.1/E.1.W1. miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;

D.1/E.1.W2. podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;

D.1/E.1.W3. integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;

D.1/E.1.W4. kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;

D.1/E.1.W5. konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;

D.1/E.1.W6. metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;

D.1/E.1.W7. organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub

rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;

D.1/E.1.W8. sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;

D.1/E.1.W9. metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;

D.1/E.1.W10. rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;

D.1/E.1.W11. egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;

D.1/E.1.W12. diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;

D.1/E.1.W13. znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów; potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;

D.1/E.1.W14. warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;

D.1/E.1.W15. potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności: absolwent potrafi

D.1/E.1.U1. identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;

D.1/E.1.U2. przeanalizować rozkład materiału;

D.1/E.1.U3. identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;

D.1/E.1.U5. kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;

D.1/E.1.U8. merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;

D.1/E.1.U9. skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;

D.1/E.1.U10. rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;

D.1/E.1.U11. przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do

D.1/E.1.K1. adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;

D.1/E.1.K2. popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;

D.1/E.1.K4. promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych

oraz poszanowania praw własności intelektualnej;

D.1/E.1.K7. rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;

D.1/E.1.K9. stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Rok	I		II	
Semestr	1	2	3	4
Punkty ECTS				2
Liczba godzin w tygodniu				1
Rodzaj zaliczenia				Zst.

WYMAGANIA KOŃCOWE

- Praktyczna i teoretyczna znajomość omawianych zagadnień wsparta odpowiednią frekwencją
- Kryteria weryfikacji: ocena osiągnięć studenta następuje zgodnie z Regulaminem Studiów, uwzględnia określenie stopnia realizacji wskazanych zadań w sposób wolny od błędów merytorycznych i pozwalający na wykorzystanie samodzielnie opracowanych materiałów w pracy dydaktycznej. Ocenianie następuje w oparciu o wspólny ogląd prac i dyskusję ze studentem na temat przedstawionych materiałów, a także na podstawie – moderowanej pod kątem studium przypadku – rozmowy dotyczącej różnych aspektów praktyki pedagogicznej.

LITERATURA

Wybór różnorodnych podręczników z zakresu kształcenia słuchu, w tym polskich i zagranicznych wydawnictw odnoszących się do procesu dydaktycznego, m.in.:

- W. Anczykowska-Wysocka, *Kształcenie wokalistów w czytaniu nut głosem*, AM Gdańsk 2004
- J. F. Boytim. *Books of soprano solos*, G. Schirmer New York 1991 i nast.
- M. Dziewulska, A. Frączkiewicz, K. Palowska, *Materiały do kształcenia słuchu*, PWM, Kraków 1992
- D. Dobrowolska-Marucha, *Ćwiczenia do kształcenia słuchu w oparciu o utwory F. Chopina*, PWM, Kraków 1990
- D. Dobrowolska-Marucha, *Dyktanda muzyczne*, PWM, Kraków 2003
- D. Dobrowolska-Marucha (red.), *Kształcenie słuchu – Prezentacje-Konfrontacje*, UMFC, Warszawa 2008
- J. Dzielska, Z. Kaszycki, *Podręcznik do kształcenia słuchu*, PWM, Kraków 1996
- J. Dzielska, *Kształcenie słuchu muzycznego*, PWN, Warszawa 1988
- H. Kotarska, *Testy TWOM*, CEA, Warszawa 1997
- J. Lasocki, *Solfeż, cz. II*, PWM, Kraków 1994
- J. Oleszkowicz, *I ty możesz improwizować*, CEA, Warszawa 1997
- Z. Peret-Ziemlańska, *Ćwiczenia do samodzielnego kształcenia słuchu*, WSiP, Warszawa 1988
- W. Raczkowski, *Materiały do nauki kształcenia słuchu*, Czytelnik, Warszawa 1949
- W. Sereda, *Kanony*, Presto, Moskwa 1997
- J. Subel, *Materiały do kształcenia słuchu, cz. I i II*, AMKL, Wrocław 1996
- E. Szewczyk, *Materiały do czytania nut głosem*, AMFC Warszawa 1996

- I. Targońska, *Kształcenie pamięci muzycznej*, CEA Warszawa 1999;
- I. Targońska, *Ćwiczenia do kształcenia słuchu*, CEA Warszawa 2003;
- M. Wacholc, *Czytanie nut głosem*, PWM Kraków 1992;
- F. Wesołowski, *Materiały do nauki o skalach muzycznych*, PWM Kraków 1997;
- L. Zganiacz-Mazur, *Dyktanda dla młodzieży melodyczne i rytmiczne*, Contra Gdańsk 2003;
- K. Zwierz, *Improwizacja fortepianowa Szbloca Esztényiego*, AMFC Warszawa 2010;
- Materiały z Ogólnopolskich Konferencji Solfeżowych z lat 2000-2006 AM Wrocław
- Materiały z egzaminów wstępnych na AMFC, AMFC Warszawa 2005 i inne;
- Programy komputerowe i platformy internetowe, m.in. *Meludia*, *Theta Music*, *Moodle*

Uwaga:

Prowadzący przedmiot może dokonywać zmian w sylabusie, nie naruszając jednak ogólnych założeń programu.

MODYFIKACJE SYLABUSA

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
05.06.2024	Tomasz Kienik	dostosowanie do nowego wzorca